Příklad (8.1)

V prostoru ${\bf V}$ reálných polynomů jedné proměnné x stupně nejvýše 3 (s běžnými operacemi) uvažujme podprostor ${\bf W}$ určený množinou

$$\mathbf{W} = \{ f \in \mathbf{V} : f(-2) = 0 \}.$$

Najděte nějakou bázi prostoru W.

Řešení

Každý polynom proměnné x je dělitelný všemi x-r, kde r je kořen, tedy každý náš polynom f(x) můžeme vyjádřit jako $(x+2)\cdot g(x)$, kde $g(x)=\frac{f(x)}{x+2}$ je polynom stupně nejvýše 2 (pokud by měl větší stupeň, tak po vynásobení (x+2) dostaneme polynom stupně větší než 3). Prostor polynomů stupně nejvýše dva má bázi například $(1,\ x,\ x^2)$ (z definice polynomu), tedy každý polynom (a naopak žádné jiné) $f(x)=(x+2)\cdot g(x)$ vyjádříme právě jedním způsobem jako lineární kombinaci prvků posloupnosti (tj. báze) $(1(x+2),\ x(x+2),\ x^2(x+2))=(x+2,\ x^2+2x,\ x^3+2x^2).$

Příklad (7.2)

Ve vektorovém prostoru $\mathbf{V} \leq \mathbb{Z}_5^{2\times 2}$ máme báze B a C. Určete bázi C, víte-li, že matice přechodu od báze B k bázi C je A a platí

$$B = (\mathbf{v}_1, \ \mathbf{v}_2, \ \mathbf{v}_3) = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 3 & 0 \end{pmatrix}, \ \mathbf{V} = \text{LO}\left\{\mathbf{v}_1, \ \mathbf{v}_2, \ \mathbf{v}_3\right\},$$

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 3 & 2 & 4 \end{pmatrix}.$$

Řešeni

Podle definice 5.78 ze skript je matice přechodu od báze B k bázi C definována jako $A = [id]_C^B = ([\mathbf{v}_1]_C | [\mathbf{v}_2]_C | [\mathbf{v}_3]_C)$. Tedy při značení $C = (\mathbf{u}_1, \ \mathbf{u}_2, \ \mathbf{u}_3)$ získáváme:

$$\mathbf{v}_1 = 2\mathbf{u}_1 + 0\mathbf{u}_2 + 3\mathbf{u}_3$$

 $\mathbf{v}_2 = 1\mathbf{u}_1 + 1\mathbf{u}_2 + 2\mathbf{u}_3$
 $\mathbf{v}_3 = 0\mathbf{u}_1 + 2\mathbf{u}_2 + 4\mathbf{u}_3$

Z toho již vidíme, že $\mathbf{u}_3 = 2\mathbf{v}_1 + 1\mathbf{v}_2 + 2\mathbf{v}_3$ (sečtením dvojnásobku první, druhé, a dvojnásobku třetí) a $\mathbf{u}_2 = 1\mathbf{v}_1 + 3\mathbf{v}_2 + 4\mathbf{v}_3$ a $\mathbf{u}_1 = 0\mathbf{v}_1 + 1\mathbf{v}_2 + 2\mathbf{v}_3$, tj.

$$C = \begin{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \cdot 2 + 1 \cdot 2 + 2 \cdot 0 & 0 \cdot 4 + 1 \cdot 1 + 2 \cdot 1 \\ 0 \cdot 0 + 1 \cdot 1 + 2 \cdot 3 & 0 \cdot 2 + 1 \cdot 1 + 2 \cdot 0 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 1 \cdot 2 + 3 \cdot 2 + 4 \cdot 0 & 1 \cdot 4 + 3 \cdot 1 + 4 \cdot 1 \\ 1 \cdot 0 + 3 \cdot 1 + 4 \cdot 3 & 1 \cdot 2 + 3 \cdot 1 + 4 \cdot 0 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 2 \cdot 2 + 1 \cdot 2 + 2 \cdot 0 & 2 \cdot 4 + 1 \cdot 1 + 2 \cdot 1 \\ 2 \cdot 0 + 1 \cdot 1 + 2 \cdot 3 & 2 \cdot 2 + 1 \cdot 1 + 2 \cdot 0 \end{pmatrix}$$

$$C = \begin{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}$$

2